

WYWIAD

Największy Tygodnik Polski w Am. Połudn. — Założony w 1920 r.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 2 października — (outubro) — 1968 — Nr 2984 — (39/68)

BRAZYLIA

By pomać ogromny kraj jakim jest Brazylia, nie wystarczy poznać ją z geografii i historii. Jej ogrom widzi się najlepiej, jadąc samochodem przez Rio de Janeiro do Recife, Natal, czy Belém do Pará. By zobaczyć Stan Parany z tego końca na drugi — trzeba przebyć prawie 700 km Paranaíba — Foz do Iguaçu. Cóż dopiero mówić o innych odcinku drogi jak np. Brasília — Belém, liczącego o około 3 tys. km? Dopiero jałowymi i nocami poprzez ogromne terytorium Brazylii widzi się jej wielkość, jej ogromne przestrzenie, jej różnorodność — lat temu

wstecz komunikacja drogowa w Brazylii była niedostateczna. W większości wypadków można było dojechać do miejsca przeznaczenia dzięki "jeepowi". Podróż była ciężka i długa. Niezmierną rzeczą było powiedzieć, czy uda się nam zjechać do miejsca przeznaczenia w czasie przewidzianym. Dzisiaj dzięki nowym szosom asfaltowym, licznym omnibusom i stosunkowo tanim wihikulom zmortyzowanym w oznaczonym czasie docieramy do celu naszej podróży.

Nie należy się zbytino dżwić, dlaczego kolonizacja portugalska w Brazylii w ciągu

gu pierwszych wieków trzymiała się uporczywie jej wybrzeży, nie zapuszczając się w głąb kraju. Dziewicze i nieprzebrane puszcze, wysokie nadmorskie góry oraz obecność licznych i dzikich plemion indiańskich odstraszały Portugalczyków od posuwania się do wnętrza nieznanego i niedostępnego obszaru. Dopiero wiek XVIII stał się okresem licznych ekspedycji. Były to wyprawy organizowane przez nieustraszonego poszukiwaczy złota, drogich kamieni, o złożach których krążyły fantastyczne opowiadania. Dzisiejsze Minas Gerais i Mato Grosso były ową "ziemią obiecaną" dla różnego rodzaju awanturników i ludzi ambitnych szukających wielkiej fortuny.

Rozdawanie przez władze portugalskie wielkich połaci ziemi pod nazwą "sesmarias" ludzom zasłużonym, zakładanie przez tych ostatnich wielkich fazend i potrzeba licznych rak do pracy przyczyniło się do dalszych wypraw, tym razem celem zdobycia niewolników — Indian. Wyprawy te szły do dzisiejszego Rio Grande do Sul, zachodniej Parany i Mato Grosso, gdzie jak mówiono — istniały już wielkie zbiorowiska indiańskie zorganizowane przez Jezuitów. Dopiero gdy Indianie — robotnicy zawiędli, nie nadające się do ciężkiej pracy, zaczęto sprowadzać czarnych niewolników z Afryki.

Najlepszym dowodem ekspansji w głąb kraju jest to, że już w 1752 roku Brazylia liczyła 8 milionów km kwadratów powierzchni, czyli 90 procent swych obecnych granic, podczas gdy 13 kolonistów w Ameryce Północnej posiadali zaledwie powierzchnię 1 miliona km kwadr. Nieco dalej oddalone były od wybrzeża o zaledwie 100 km. Pamiętajmy, że osiedle Vila Nova w Goiás oddalone było od wybrzeża o 1.200 km, Barcelos o 1.500 km, a Vila Bela — stolica Kapitanii Mato Grosso — odległa była od morza o 2 tys. km. Wreszcie wielkie hodowle bydła w Rio Grande do Sul, São Paulo i Minas Gerais sprawiły, że otwarto nowe drogi, którymi przesuwały się tysiące sztuk przemierzające setki kilometrów.

Nie można zapominać o wielkich falach imigracyjnych, które przybyły do brzoń Brazylii, rozlewając się po jej wszystkich Stnach. Przyszli Niemcy, Włosi, Polacy, Ukraińcy, Japonczycy i w innych narodowości, wreszcie się w odwieczne borybać się w odwieczne czole herocyzmie stawiając czole niepokonany zdałoby się trudnościom. Nieodparty głód pamieli nie znającej jeszcze państwa i między, kazał im iść na przód obalając na ziemię majestatische piniory, imbuty, cedry i obsiewając ziemię między wyryby o przeżogałoznyj glebie.

I pomimo tak wielkich różnic narodowościowych i ras, Brazylia zdołała zachować zwarłość państwową i jednolite oblicze. O tym przypominać należy, że w każdym razie, gdy Brazylię odwiedzą wybitni zagraniczni goście.

Wynik konferencji wojskowej

Podczas obrad VIII Konferencji szefów wojskowych w Rio de Janeiro reprezentujących armie 18 państw kontynentu amerykańskiego postanowiono m. in. wprowadzić w życie nową taktykę w walce z subwersją i terroryzmem międzynarodowego komunizmu, by neutralizować jego wpływy i akcję na terenie Ameryki Łacińskiej. Najlepszą bronią nie jest represja wojskowa, lecz postęp ekonomiczny i społeczny państw tego kontynentu. Dalej — pomimo współpracy między armiami poszczególnych państw, zrezygnowano z planu utworzenia wspólnej siły wojskowej, która interweniowałaby w jakimś państwie. Chodzi bowiem o poszanowanie dla samostanowienia (autodeterminacji) narodów i respektowanie ich suwerenności. Poszczególne armie współpracować będą ze sobą, jeśli chodzi o wyszkolenie i technikę wojskową.

Zgon poety Lucio Cardoso

W Rio de Janeiro zmarł ostatnio znany i ceniony poeta — malarz Lucio Cardoso, licząc 54 lat życia. Pierwszą swą karierę rozpoczął w teatrze i telewizji, gdzie nie widział jednak dla siebie przyszłości. Poświęcił się więc całkowicie literaturze, pisząc powieści, wiersze, a w chwilach wolnych — zajmował się malarstwem.

Z wielkimi honorami Polonia gausowska przyjmowała J. E. Ks. Biskupa Wł. Rubina na lotnisku w Porto Alegre. Na zdjęciu widzimy dostojnego Gościa mającego po swej prawicy p. gubernatora Peracchi Barcelos, Ks. arcybiskupa, Vicente Scherer oraz Ks. Walentego Nowackiego. Z lewej są strona — inż. p. Edmunda Gardolińskiego. Z obu stron zdjęcia wyróżniają się w polskich strojach ludowych członkinie zespołu "Młodej Polonii".

Prof. Barnard w Brazylii

W przejeździe przez Rio de Janeiro i São Paulo bawił przez dwa dni w Brazylii sławny lekarz Barnard, pierwszy na świecie chirurg, który dokonał pierwszego przeszczepienia serca w Afryce Południowej. Liczy on obecnie 44 lat życia, jest nadzwyczaj sympatyczny i przystępny. Stał się przyjaacielem brazylijskiego chirurga prof. Jesusa Zerbinia. Ciekawym szczegółem z życia dr. Barnarda jest to, że zanim dokonał pierwszego przeszczepienia serca — dokonał ponad 10 tysięcy różnych operacji serca.

Międzynarodowy Festiwal Piosenki

W Rio de Janeiro rozpoczął się dnia 26 września III Międzynarodowy Festiwal Piosenki z udziałem kilkudziesięciu piosenkarzy z całego świata. Juri Festiwalu składa się z 13 specjalistów muzyki popularnej, pochodzących z różnych państw. Około 74 dzienników i przeglądów reprezentowanych jest na Festiwalu. Obecnie odbywają się eliminacje piosenkarzy krajowych.

Nowy teatr w S. Paulo

Znany artysta teatralny i piosenkarz — humorysta brazylijski — Juca Chaves otworzył w stolicy paulistański nowy teatr na 800 osób, pod nazwą "Gran Circo Sdrus". Na inauguracji teatru obecna była elita publiczności z São Paulo. Podczas 2 godzin programu Chaves rozweselał publiczność swymi dowcipami i piosenkami.

Bez strajku

Na zjeździe Narodowego Zrzeszenia pracowników kó w bankowych w Rio postanowiono nie dopuścić do strajku generalnego w całym kraju, jak się na to zanosilo. Dotąd jedynie w Belo Horizonte zapowiedziany został strajk, jeśli pracownicy bankowi nie otrzymają 32 proc. zwykłych swych poborów miesięcznych. Gorzej jest w São Paulo, gdzie 200 tysięcy robotników metalurgicznych domaga się 50 procent podwyżki.

Sytuacja w Guaratubie

Badania geologów i techników wykazały, że nie ma na razie niebezpieczeństwa dalszej erozji w Guaratubie. Oczekuje się, że do pewnego stopnia osiedlenie mieszkańców tego miasta, których domy znajdują się w sąsiedztwie miejsca katastrofy. Okazuje się, że 17 domów mieszkalnych wraz z Prefekturą zapadły się pod piaskiem, lub uległy częściowemu zburzeniu.

3 eksplozje w Rio

Nieznani sprawcy podłożyli 3 bomby w Rio de Janeiro: pierwsza wybuchła na Fakultecie Prawa, druga — w Narodowej Szkole Sztuk Pięknych, trzecia — przed rezydencją amerykańskiego attaché wojskowego. Dotąd policja nie zdołała wpasnąć na ślad terrorystów.

Telegraf w rękach rządu

Rząd federalny postanowił wywłaszczyć cudzoziemskie agencje mające w swych rękach linie telegraficzne. Pierwszym krokiem do tego będzie wywłaszczenie agencji "Radional" i "Radiobrás". Rząd postanowił nadto nie odnawiać kontraktów z cudzoziemskimi kompaniami telegraficznymi, przejmując w swe ręce agencje tych kompanii w chwili, gdy upłynie termin kontraktu.

Wydalenie prof. Blanco?

Zapanował kryzys wewnętrzny na Uniwersytecie w Brasili, z powodu wielkiego nieporozumienia pomiędzy rektorem Calo Benjaminskim a profesorem Romanem Blanco — Hiszpanem z pochodzenia. Wzajemne oskarżenia doszły do takiego stanu, że Ministerstwo Oświaty zamyslało wydalenie prof. Blanco z kraju.

Poeta Neruda w S. Paulo

W São Paulo bawił największy chilijski poeta doby obecnej — Pablo Neruda, by uczestniczyć w inauguracji pomnika wzniesionego w stolicy paulistańskiej ku czci znanego poety hiszpańskiego Federico Garcia Lorca, który zginął podczas rewolucji hiszpańskiej, a który był wielkim przyjacielem Pablo Neruda. Poeta chilijskiego przyjmowali w São Paulo poeci brazylijscy jak: Drummond de Andrade, Manoel Bandeira, Vinícius de Moraes oraz rzeźbiarz Flavio de Carvalho — twórca pomnika.

Reforma uniwersytecka

Projekt reformy uniwersyteckiej znajduje się w swej końcowej fazie i pójdzie pod debatę Kongresu, który w terminie 40 dni ma porobić ewentualne poprawki i zatwierdzić ten projekt. Głównymi punktami tej reformy są przede wszystkim: ustanowienie stanowisk asystenta nauczania przy każdym uniwersytecie oraz monitora (doradcy); utworzenie Narodowego Funduszu dla Rozwoju Oświaty, ściśle dane stałyby się o finansowaniu sytuacji danej uczelni, by mogła ona otrzymać subwencje rządowe, rektorzy wyznaczani będą przez Prezydenta, który otrzyma od rady uniwersyteckiej 9 nazwisk do wyboru. Do rady uniwersyteckiej wejdą studenci w proporcji jednej piątej liczby wszystkich jej członków.

Migawki ze Świata

- **Gwałtowne demonstracje w Meksyku.** — W stolicy meksykańskiej odbywają się nadal gwałtowne demonstracje studentów, którzy za wszelką cenę chcą przeskoczyć realizację igrzysk Olimpijskich. Studenci posiadają broń.
- **Marszałek Jakubowski w Warszawie.** — Naczelny dowódca Paktu Warszawskiego — marszałek Iwan Jakubowski odbył rozmowy z władzami PRL na temat wspólnej "ofensywy" państw wschodniego. W konferencji wziął udział m. in. gen. Moczarski — sekretarz centralnej komisji partyjnej.
- **Zimna wojna odżywa.** — Wskutek inwazji na Czechosłowację pogorszyły się stosunki między USA i ZSRR. Wyrazem tego jest zagłuszenie przez Moskwę programów Wolnej Pracy.
- **Nixon ostrzega.** — Kandydat republikanów na prezydenta USA ostrzega naród przed wzrostem potęgi morskiej ZSRR, który posiada obecnie na Morzu Śródziemnym 40 okrętów wojennych. Sowiecka flota handlowa liczy 1.500 statków. Rosja buduje 1.000 statków, zagrażając prymatowi USA na morzach.
- **Rocznica Czechosłowacji.** — Z okazji 50-letniej rocznicy niepodległości Czechosłowacji, przypadającej na 28 października, Moskwa zamierza wycofać swe oddziały, zostawiając jedynie 10 dywizji w Czechach.
- **Komuniści francuscy podzieleni.** — 65 procent komunistów francuskich potępilo inwazję sowiecką, podczas gdy 35 procent zachowało pozycję neutralną. Komuniści francuscy domagają się zgodnie odroczenia zjazdu partii komunistycznych wyznaczonego na koniec września w Budapeszcie.
- **Aresztowanie terrorystów.** — Władze Wenezueli ujęły głośnego szefa partyzantki komunistycznej — Douglasa Garcia. Policja argentyńska zaś aresztowała 2 grupy partyzantyczne, które planowały zabójstwo kilku dowódców wojskowych w prowincji Tucuman.
- **Nieposłusznicy katolicy.** — Podczas czytania listu pasterskiego kardynała Patricka O'Boyle w kościołach archidiecezji nowojorskiej, na temat posuszeństwa dla Encykliki "Humanae Vitae", wielu wiernych opuściło świątynie.
- **Zjazd Wielkiej Czwórki.** — Gen. sekretarz ONZ — U Thant domaga się zwołania konferencji czterech wielkich mocarstw: USA, ZSRR, W. Brytanii i Francji, by rozstrzygnąć takie problemy jak: wycofanie oddziałów sowieckich z Czechosłowacji, zawieszenie bombardowań Wietnamu Północnego, udzielenie niepodległości koloniom portugalskim w Azji.
- **Zjazd komunistów w Budapeszcie.** — Do stolicy Węgry przyjechały się już delegacje 38 partii komunistycznych z całego kontynentu. Celem zjazdu jest wyznaczenie wspólnego programu na realizowanie światowego kongresu komunistycznego. Data 23 listopada wydaje się Moskiewie niezbyt wygodną.
- **Terror Wietkongu.** — Partyzantckie oddziały Wietkongu dokonały akcji terrorystycznej napadły na obozy uchodźców z Indonezji, zabijając 100 osób, raniąc 1.080 i niszcząc 1.879 domów.
- **Partyzanci kubańscy w Wenezueli.** Wenezelańska policja wojskowa przysłała list szefa partyzantki Wenezueli, który — sformułowany grupie partyzantckiej złożoną z wojskowych kubańskich — zapowiada wkroczenie jej do Wenezueli.
- **Tysiączne tłumy na pogrzebie O. Pio.** — Tysiączne tłumy z różnych państw wzięły udział w pogrzebie Ojca Pio, zmarłego 23 listopada br., słynnego stygmatyka włoskiego, który nawrócił setki ateuszów i protestantów.
- **De Gaulle gościem w NRF.** — Będąc oficjalnym gościem Międzic Federalnych, prezydent de Gaulle zapewnił, że pozostanie u boku NRF, gdyby doszło do konfliktu między komunistycznym z drugiej strony — Francją nie wycofała się z Anglii we Wspólnym Ryнку Europy.

Stany Zjednoczone na rozdrożu

Musimy niestety przyznać, że sytuacja zarówno polityczna jak i gospodarcza nie tylko że nie poprawia się ale — szczególnie — stale się pogarsza. Mamy już dwie — trzecie — obecnego stulecia poza sobą, owego XX-go wieku, który niewątpliwie przejdzie do historii, jako stulecie rewolucji. Poprzedni wiek XIX-ty zwany "Złotym Wiekiem Ludzkości" zrodzony raczej przedwcześnie zdobył Bastylie i początkiem Wielkiej Rewolucji Francuskiej, dał ludzkości 100 lat równowagi politycznej, uregulowanych stosunków gospodarczych, wolnej wymiany pracy człowieka, stabilizacji pieniądza światem rozdziła niepodzielnie rasę białą, a ośrodkiem cywilizacji i kultury była Europa. Wprawdzie od chwili kiedy Prusy zawiadnęły władzą całym Niemcami i wywołały w tym XIX stuleciu trzy wojny zaborcze — pierwsza przeciwko Austrii (Koenigratz - Hradec i pokój w Sadawo 1866), druga przeciw Danii, — trzecia przeciw Francji (1870) ale wojny te jakkolwiek czysto agresywne, nie wywoływały ogólnie światowych kryzysów i nie zachwiały równowagi gospodarczej i politycznej świata. Dopiero w 1914 roku zgasił ostatecznie ów "Złoty Wiek" pokój milionami ciekich żołnierzy butów zdeplany, w I-szej wojnie światowej wywołanej przez zaborczą pychę Prusko-Niemiecką, która obalila równowagę gospodarczą i polityczną Europy i całego świata cywilizowanego, za wyjątkiem Ameryki. Niemcy w czasie tej pierwszej wojny światowej wymogły na swym ówczesnym sojuszniku Austrii przepuszczenie przez jej terytorium, przebywającego w Szwajcarii Leona, w nadziei że przez wywołanie rewolucji w Rosji (w tym celu wspomagalgo w dawnym Petersburgu ogromnymi sumami pieniężnymi) pobeźdza się tzw. drugiego frontu rozkładając moralnie armie rosyjską od wewnątrz. A kiedy wreszcie Europa w nowym swym układzie politycznym zaczęła się konsolidować, kiedy rany I-szej wojny już nieomal się zabliznyły, Niemcy, naród który wydał takich wielkich ludzi jak Goethe, Schiller, Bach, Beethoven, który dał ludzkości Roentgena, Herza, Einsteina i wielu innych pionierów wiedzy, ten naród dał się o-mamić, oślepić, zbrodniarzo-wo, który obiecuja Niemcom "Tysiącletnie Panowanie" wywołał piątą wojnę, która przeszła do historii jak II-ga wojna światowa, topiąc Europę w potokach krwi.

Już po I wojnie, rolę przewodnią na koniamiej polowie naszego globu przejęły po Europie Stany Zjednoczone. Nie tylko złoto odpłynęło do USA, ale zaczął się prawdziwy "Egzodus" ludzi reprezentujących wiedzę, produkujących fachowców - techników i najwybitniejszych przedstawicieli i i sztuk pięknych, przede wszystkim muzyki. Druga wojna światowa uocniła jeszcze bardziej to produjące stanowisko Stanów Zjednoczonych, które stały się — jak dotychczas — przez swą produkcję przemysłową, olbrzymi arsenał wojenny i najbogatsze zasoby gospodarcze najpotężniejszego mocarstwa świata. Bez pomocy Stanów Zjednoczonych, przede wszystkim w dobronieniu Wielkiej Brytanii i bez gigantycznych dostaw (w ciągu tylko jednego roku od 31-III-1944 do 35-III-1945 Ameryka północna dostarczyła Rosji Soczewickiej: 158.000 armat róż-

nego kalibru, 13.300 samolotów, 312.000 ton materiałów wybuchowych, 1.500 lokomotyw, 540.000 ton szyn kolejowych i 406.000 samochodów różnych typów, i to wszystko bezpłatnie. Ponadto połowa wszystkich materiałów pędnych, smarów i tłuszczów zużytych w ciągu tegoż samego roku przez armię i ludność Rosji był pochodzenia amerykańskiego) — Rosja zmuszona była zawrzeć z Niemcami odrębny pokój czy zawieszenie broni i wojna zapewne przeciągnęłaby się i może wzięłaby inny odwrót.

Ta potęga Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej stanowiąca jedną jeszcze zapórę dla ekspansji komunizmu ateizmu czyli dla zaborczości i planów opanowania całego świata przez Kremle, stoi w dzwiennej przeciwności z polityką Białego Domu w Washingtonie, bojąca, chwiania, ustępliwą i jakby niezdecydowaną.

(C. d. n.)

Farmacia e Drograria Stellfeld

Matriz: Praça Tiradentes, 830
Filial: Rua Riachuelo, 138 a
FARMATEL, Travessa Oliveira Belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtańsze i Kurtybie i sa godne zaufania.

LUD

Alameda Cabral, 846
Caixa postal 155
Tel.: 4-1037
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietários:
Congregação de Misão
Director:
Pe. Domingos Wisniewski
Redator:
José Zaleski

GOZDIN PRZYJEC:
Od poniedziałku do piątku od 8 do 12 i od 14 do 18. W soboty, od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1968
W Brazylii i krajach poludniowo-amerykańskich R\$ 7,00
W Ameryce Środkowej i Północnej 3 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii 5 dolarów
ani

Do pocztu lotniczej dostarcza się:
na Brazylię R\$ 8,00
Do krajów Północno-amerykańskich 5 dolarów
Do U.S.A. 8 dolarów
Cena egzemplarza w Kurtybie
i Porto Alegre R\$ 2,00
Cena egzemplarza w S. Paulo i Porto Alegre R\$ 0,30

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:
S. Paulo: w kiosku gazety "O Globo" pocztu głównego (Avenida São João)
W kiosku gazety "na stołki" kolejozów LUT (Livraria do Estádio de Luz, Sagão Principali), przy wejściu do Partidu Republicano w kiosku na Porto Alegre; w kiosku na placu Acorio Parob, Lolo's N. 3.
Brasilia: można czytać naszą gazetę w "Salto Nacional e Internacional da Imprensa de COOPER PRESS, w Brasilia Imperial Hotel"

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:
W U.S.A. — Rev. W. E. Solka, St. John's Kenty Prep. School, Pa.
W Argentynie: — Sr. Juan Czakowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones.
Stanislaw Dalewa w Gobernador Roca i Eduardo R. Krador Roca i Eduard R. Obraczek, Florianopolis, OBRERA cause Corodoba 267, OBRERA Misiones.
W Urugwaju: — Pan Francisco Grzywnowicz, Calle Barona, 3623, MONTEVIDEO.

Ks. Biskup Władysław Rubin w São Paulo

Długo i z utęsknieniem oczekiwana wizyta J. Eksc. Ks. Biskupa Władysława Rubina w São Paulo odbyła się w dniach od 14 do 18 września ściśle według Programu ustalonego przez Radę Organizacji Włoch Polaków w São Paulo, którego punktem uzupełnionym jeszcze dodatkowo i przyjętym przez samego Ks. Biskupa, szczegółów także branych pod uwagę w opracowanym Programie Wizyt.

Sama wizyta zresztą posiadała cechy charakterystyczne to samo co i w Rio de Janeiro i w Kurtybie, wymagała ona to naszego drogiego Arcypasterza wielkiego poświęcenia, ogromnej energii i budzącej nas wyrozumiałości, aby pracując z goryżem ułożone programy przyjęć, podróży, przemówień i przemówień. Jego Eksc. Ks. Biskup budował wszystkich swoją pogodą ducha, opanowaniem, czarującym mięchem i znajomością poruszanych tematów, nieraz bardzo trudnych i delikatnych w naszym środowisku.

Z małymi wyjątkami wszyscy nasi Rodacy uznali, że przyjął Ks. Biskupa do São Paulo miał charakter przedstawicielski i dlatego też wykorzystali oni te okazje, aby przedstawić wobec wszystkich swoją piękną duszę, silną wiarę i ducha solidarności, uczestnicząc w uroczystej Mszy św., akademii i braterskiej uczcie w niedzielę dnia 15 września. Biorąc udział w takich właśnie przejawach dodatnich naszego życia zbiorowego można było się przekonać o prawdziwości słów poety: "Wiara to gwiazda przewodnia, co świeci wśród żywota... Nadzieja - gwiazda to druga, dzienne promienie ci wniosła..."

Miłość — wierna dwóch pierwszych siostrzyca, W niej czynów wielkich podziela I czystych uczuć skarbnica...

Kiedys może do rąk naszych dostaną się fotografie, które na zawsze utrwały pewno sceny z wizyty Ks. Biskupa Władysława Rubina w São Paulo. Fotografie te włączone zostaną na zawsze do albumu naszych pamiątek rodzinnych. Kiedys po latach jeszcze wielu z przyjemnością oglądać będzie niezapomnianą scenę powitania Ks. Biskupa na lotnisku Congonhas i wspominać jej wzruszające okoliczności.

Nasza polska młodzież, zrzeszona w organizacji harcerskiej grupy Oria Białego, z dumą wspominać będzie fakt, że pierwszym aktem działalności Ks. Biskupa Władysława Rubina, było poświęcenie kamienia węgielnego pod przyszłe świątelnice harcerską na Ibiroti oraz z Kolem Przyjaciół i Działaczy Harcerskich. Na wszystkich obecnych wywarła głębokie wrażenie odmówiona wspólna modlitwa harcerska: "O, Panie Boże nasz, w opiekę swą nas miej, Harcerskich serc ty drgnienia znasz, Nam pomoc zawsze chciej!"

Kacik Grupy Folkloru Polskiego w Paranie

Dość dawno, bo już miesiąc mija, od naszej ostatniej rozmowy z naszymi wielbicielami, to jest, od ukazania się ostatniego Komunikatu Grupy PPP. — Prosimy nie tłumaczyć, tej mimowolnej przerwy, brakiem tematu czy aktywności naszej Grupy. Nie, Drodzy Czytelnicy. Przerwa ta w ukazywaniu się naszych "buletynów" spowodowana była nawałem pracy i działalności, a częściowo i brakiem materiałów "Ludzie", który, w związku z różnymi wydarzeniami światowymi i lokalnymi, "zawalony" jest po prostu materiałem do publikacji.

Grupa PPP, po ostatnich sukcesach jak inauguracja X-tego Międzynarodowego Festiwalu Folkloru w Paranie, oficjalnego występu w Ponta Grossa, zaprezentowania się w Towarzystwie Garibaldi, na cześć J. Eksc. Ksiedza Biskupa Władysława Rubina, wreszcie ostatnio, w pięknej miejscowości Ouro Fino, z okazji Kongresu Ekonomistów w Brazylii w Kurtybie, na której byli obecni goście z całego kraju, w liczbie przeszło pięćset — przygotowuje się do nowych występów.

Nie będziemy mówili o powodzeniu tych występów, co wyglądałoby na "samochwalstwo". Zresztą inni już o tym pisali, — pozwolimy sobie jedynie przytoczyć słowa wypowiedziane do naszych Kierowników przez J. Eksc. Ks. Biskupa Władysława Rubina, który — dziękując za przedstawienie urzędzone na Jego cześć — tak się wyraził, dosłownie: "Grupa Folkloru Polskiego w Paranie jest niezaprzeczalnie najlepszym zespołem amatorskim, jaki miałem okazję widzieć w świecie emigracyjnym, tak pod względem artystycznym jak i sprawności organizacyjnej. Należy się jej uznanie i poparcie".

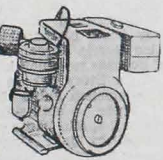
Praca naszej Grupy kontynuuje normalnie. Dnia 6-go (niedziela), nowy występ w São Mateus do Sul. — Przygotowania do dalszych występów w São Paulo, Santa Catarina i Rio Grande. — Próby odbywają się systematycznie: we czwartki, soboty i niedziela. — Przybywa coraz więcej młodzieży. Zespół zwiększył się ostatnio o przeszło 20%. — Szkółka Folklorystyczna dla dzieci funkcjonuje sprawnie. — Sekretariat przyjmuje dalsze zapisy młodzieży obwoja plci, jak również i dzieci, każdej soboty i niedzieli od 18 do 16 godziny w lokalu siedziby: Towarzystwo Kościuski.

Sekretariat GFPP.

P. S. — Wobec licznych zaproszeń naszej Grupy na występy w różnych miejscowościach, gdzie nie zawsze warunki techniczne pozwalają na urządzenie przedstawienia, zwracamy uwagę, że koniecznym warunkiem do zrealizowania występu naszej Grupy jest: odpowiednia scena lub estrada o minimalnych wymiarach 10x12 metrów i odpowiednie oświetlenie i instalacja słuchowa. Tylko w takich warunkach można podjąć zobowiązanie wystawienia "Wesela na wsi Polskiej". O wszelkie informacje w sprawach ewentualnych występów, prosimy zwracać się do Prezesa Grupy Dr. Edwarda Zaleski pod adresem: Rua Emano Pereira, 52 — Curitiba - Paraná.

POSZUKUJE SIĘ!

Samotna Pani — lat powyżej 40, o miłej powierzchowności, łagodnego charakteru, która by chciała wprowadzić dom samotnemu Panu proznaną jest o przesłanie swjej oferty pod niżej podany adres: São Paulo, Rua Souza Lima Nr 200, telefon: 52-3942 — Jan Gąsior.

WISCONSIN

AGUARDAMOS SUA VISITA AV. SETE DE SETEMBRO - 2426

MICRO TRATOR ISEKI - LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO

AV. SETE DE SETEMBRO - 2426 - ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO - CURITIBA MATRIZ EM SAO PAULO

IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda.

MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDENCIA

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÁO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MAS COLHEITAS. ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

Dnia 18 września na lotnisku w Congonhas wzruszające powitanie Ks. Biskupa Rubina, odlatującego do Porto Alegre, zamknęło ostatnią stronice naszej kroniki sanpauluskiej. Z daleka, przed wejściem do samolotu Ks. Biskup udeilił wszystkim błogosławieństwa. Niechaj skutki tego błogosławieństwa odczuwają na sobie wszyscy ci, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zrealizowania całego programu przyjeźća Ks. Biskupa i do uświetnienia tych niezapomnianych chwil jego pobytu między nami.

Chłonek K. Kolegium Rady Organizacji Włoch Polaków w São Paulo

ŻYCIE RELIGIJNE:

OSIEMNASTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Evangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 9

Onego czasu: Wstąpiwszy Jezus w 16dkę, przewiózł się i przyszedł do miasta swego. A oto przynieśli Mu powietrzem ruszonego, leżącego na łożku. A widząc Jezus wiarę ich, rzekł powietrzem ruszonemu: Ufaj synu, odpuszczają ci się grzechy twoje. A oto niektórzy z doktorów mówili sami w sobie: Ten bluźni. A widząc Jezus myśli ich, rzekł: Czemu myślicie źle w sercach waszych? Cóż jest łatwiej rzec: Odpuszczają ci się grzechy twoje; czyli rzec: Wstań, a chodź? A iżbyście wiedzieli, że Syn człowieczy ma moc na ziemi odpuszczać grzechy, tedy rzekł powietrzem ruszonemu: Wstań, weźmij łożę twoje, a idź do domu twego. I wstał i poszedł do domu swego. A ujrawszy rzesze, ulekły się i pochwalili Boga, który dał taką moc ludziom.

+

Uzdrowienie paralityka poucza nas o pierwszeństwie ducha nad materią. Przyprowadził P. Jezusowi chorego, nie myśląc, że najpierw uzdrowi jego duszę. Choroby duszy są straszniejsze niż ciała, a wielu ludzi nie uznaje tej smutnej prawdy. Dziś bardzo zmniejszył się wewnętrzny niepokój z powodu grzechów. Dla wielu grzech nie istnieje. A jednak i dziś katolicy mają pamiętać, że grzech jest buntem przeciw Bogu i źródłem wszelkiego zła na świecie. A Sobór ostatni tak nas poucza: "Bóg stworzył człowieka w stanie łaski i przyjął nadużyć swej wolności. Powstał przeciw Bogu, przagnął osiągnąć swój cel poza Nim. Pomimo, że ludzie znali Boga, nie wielbili Go jako Boga. Służyli stworzeniu zamiast Bogu". Właśnie na tym polega grzech, że człowiek świadomie nie chce służyć Bogu i zamiast Bogu służy stworzeniu. Każdy grzech — to krzyk abrutowanego syna, to opozycja do prawa Bożego i pogarda dla autorytetu Bożego. A według Ewangelii św. grzech jest brakiem miłości: "Kto mnie miłuje, zachowuje moje przykazania". Nie mając miłości, odmawia się zachowywania przykazań. Dla grzechu jest tylko jedno lekarstwo — przebaczenie. Tego przebaczenia może udzielić tylko Bóg — jak słusznie uważali faryzeusze z Ewangelii św. Ażeby otrzymać je, jest tylko jedna droga: powrót do miłości. Kościół poucza nas, że trzeba korzystać ze spowiedzi św. aby otrzymać przebaczenie. Jest to konieczne, kiedy chodzi o grzechy ciężkie, bo powszednie gładzą inne sakramenta i sakramentalia. O tym tak mówi Sobór Watykański: "Sakramenta są przeznaczone na uświęcenie ludzi bo nie tylko wymagają obecności wiary, ale także ją odżywiają, wzmacniają i wyrażają. Przygotowują wiernych w najlepszy sposób do przyjęcia owocnie łask, do uczczenia Boga i praktykowania miłości".

KS. Z. P.

Duszpasterz odpowiada:

Proszę o podanie w kilku zdaniach najważniejszych wypowiedzi Papieża w Encyklice "Humanae Vitae" — N. N. Paweł VI ostrzega, że stosowanie zabiegów przeciw urodzeniu i środków zapobiegających poczęciu otwiera drogę do niewierności, rozwiązłości, utraty szacunku dla kobiety, utraty poczucia odpowiedzialności przez mężczyzn i stwarza niebezpieczeństwa polityczne.

Papież Paweł VI w jasno sprecyzowanych zdaniach określa te zabiegi jako całkowicie sprzeczne z chrześcijańską koncepcją małżeństwa, oraz zakazuje użycia:

— Wszelkich zabiegów, które przerywają proces rozwoju poczętego życia i to nawet dla celów leczniczych, jak ratowanie życia matki kosztem spędzania płodu.

— Wszelkich zabiegów, które sterylizują (pozbawiają zdolności zapłodnienia, lub poczynania) na stałe, lub czasowo, za wyjątkiem potrzeby uzdrowienia chorego organizmu — ściśle na okres leczenia.

— Wszelkich środków sztucznych, mechanicznych i chemicznych zapobiegających poczęciu, przed, w czasie, lub po stosunku małżeńskim, — jak również przerywania go.

Stosowanie regulacji przez obserwację rytmu (stosunków w okresach "bezpiecznych") jest dopuszczalne tylko, gdy zachodzi bezwzględna konieczność wydłużenia okresu czasu między kolejnymi porodami.

Estofaria Blumenau

Reformas de Móveis em Geral
Estofamento para Automóveis
e Capas Completas

ACEITA-SE SERVIÇOS ESPECIAIS - SOB MEDIDA

Rua Saldanha Maranhão, 1042
Esquina com Prudente de Moraes — CURITIBA

Cacique Hotel

- ★ O MAIS CENTRAL DA CIDADE
- ★ TODOS APARTAMENTOS COM BANHEIRO PRIVATIVO E TELEFONE
- ★ SALA DE ESTAR COM TV
- ★ MÁXIMO CONFORTO

RUA TOBIAS DE MACEDO, 26 — Esq. Pça. Tiradentes
Tel.: 4-6558 — Enq. Teleg.: "CACITEL"

CURITIBA — PARANA

W Kilku Zdaniach:

Zmarł stygmatyk O. Pio

W miasteczku San Giovanni Rotondo, w południowej Italii zmarł dnia 23 września br. słynny na cały świat stygmatyk Ojciec Pio, u którego już od 1918 r. pojawiały się na rękach, nogach i lewym boku nigdy nie zblazniące się rany z których przez 50 lat sączyła się krew. Panoowało powszechne przekonanie

że główną misją Ojca Pio był konfesjonal do którego cisnęli się ludzie z całego świata. Porównywano go do św. Jana Vianney'a, słynnego proboszcza z Ars. Ojcu Pio przypisują osoby egzaltowane liczne cuda i prorocтва. Watykan nie wypowiedział się dotąd oficjalnie w tej sprawie.

Reforma "Konklawe"

Regulamin przewidujący zamykanie kardynałów w Watykanie na czas "Konklawe" — wyboru nowego Papieża, został wprowadzony w czasie, gdy władze świeckie usiłowały wywierać wpływ na wybory wszystkimi środkami dla osiągnięcia swych własnych celów. Obecnie wobec laicyzacji państw i życia politycznego na całym świecie regulamin ten ulegnie zmianie. Kardynałowie ze swymi sekretarzami będą mieszkali w swych rzymskich rezydencjach, skąd będą przybywali codziennie na sesje konklawe w bazylicę św. Piotra, lub w Watykanie. Używana bowiem dotychczas kaplica sykstynska, która mieściła kolegium 70 kardynałów, jest za mała, by pomieścić dzisiejsze kolegium 104 kardynałów, które w najbliższym czasie ma być jeszcze powiększone. Papież Paweł VI troszczy się bowiem o nadanie kolegium charakteru bardziej reprezentatywnego w skali światowej.

Papież-pośrednikiem

Reprezentant rządu Izraela — Yaakov Herzog oraz sekretarz stanu państwa Watykańskiego D. Augustyn Casaroli przeprowadzili rozmowę na temat pośrednictwa Papieża w konflikcie żydowsko-arabskim, który ostatnio zagnał się na nowo, groząc pokojowi światowemu. Ojciec św. wyraził gotowość interweniowania u rządów Izraela i Zjednoczonej Republiki Arabskiej.

Rok akcji społecznej

"Rok Akcji Społecznej" zainaugurował na Filipinach Episkopat łącznie z prezydentem państwa, Ferdynandem Barcos'em. Ma on trwać od 1.5.68 do 3.4.69 i w tym czasie ma być przeprowadzona reforma riona, budowanie dróg, rozwój ośrodków wiejskich, służby zdrowia i opieki społecznej. Wojsko ma się zajmować oczyszczaniem dżungli, by powiększyć obszary pod uprawę. Dotychczas na Filipinach panowały stosunki niezmiennione od czasów kolonialnych.

Zjazd biskupów anglikańskich

W Lambeth, Wł. Brytanii zjechało z całego świata 460 biskupów anglikańskich, by obradować nad obecną i przyszłą sytuacją Kościoła anglikańskiego na świecie. Głównymi tematami obrad były: sprawa jedności, aktualne duszpasterstwo oraz odnowienie w wierze. Jedną z głównych rezolucji zjazdu było walczyć o pokój w świecie wspólnie z Watykanem, Kościołem wschodnim oraz ze Światową Radą Kościołów.

Kościół w Hiszpanii

Kościół hiszpański, według świeżo ogłoszonej statystyki, liczy 25.906 księży w 20 640 parafiach oraz 23.862 zakonników i 23.324 zakonnic. Diecezja madrycka z przeszło 3 milionami wiernych jest największą, a Ibiza z 40 tys. wiernych — najmniejszą. Wiele diecezji jest nieobsadzonych, gdyż gen. Franco nie chce wypełnić zaleceń II-go Soboru Watykańskiego i wyrzec się prawa, które kiedyś posiadali hiszpańscy królowie, przedstawienia Papieżowi swego kandydata na każdą stolicę biskupią.

"Dialog" z młodzieżą

Dwóch brazylijskich księży — muzyków: Carlos Alberto i José Alves skomponowali "balladę" naganą na magnetofonie przez znanego piosenkarza Almir Saint-Clair, by skutecznie przemówić do serc młodzieży dzisiejszej, niosąc jej słowa pokój i lepszej nadziei. Ballada ta jest nadawana przez stacje radiowe oraz telewizyjne w różnych Stanach Brazylii.

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nalóg pijaństwa ponizła człowieka i niszczy jego zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Químico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nalogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasług społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łożo rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażywania nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Porto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695. — CURITIBA — PARANA.

Wieści z Polski

50 lat polskiego lotnictwa wojskowego

(FEI) — Prasa warszawska przypominała, że w roku bieżącym przypada 50-letnie powstania polskiego lotnictwa wojskowego. Centralne obchody odbyły się w Krakowie w dniach 31 sierpnia i 1 września br. Uczestniczyły w nich delegacje lotnictwa wojskowego i sportowego oraz grupa seniorów i weteranów polskiego lotnictwa — pilotów i konstruktorów. Dzienniki warszawskie (1-2.9.) podały, że jednocześnie obchodzono 25 rocznicę powstania ludowego lotnictwa polskiego, która minęła 23 lipca br.

Prasa warszawska przypomniała również, że w latach pierwszej wojny światowej w Krakowie powstała pierwsza polska jednostka

powietrzna p. n. "Eskadrylla lotnicza". Jak wiadomo tradycje polskiego lotnictwa sięgają znacznie wcześniejszego okresu. W 1784 roku, a więc rok po publicznych próbach braci Montgolfier, Jan Śniadecki, Jan Okraszewski i Jan Jakśiewicz przeprowadzili pierwsze próby lotu balonów. W 1896 roku C. Tański zbudował rybowiec "Lotnia", na którym dokonał lotów ślizgowych, a w 1909 — prototyp śmigłowca z napędem reżymem. W roku 1907 Henryk Brzeski, inżynier mechanik i elektryk zbudował silnik birotacyjny, zaś w 1910 r. Stefan Kozłowski zbudował w Warszawie samolot i dokonał na nim krótkich lotów, zakończonych rozbiciem.

Nowa placówka naukowa

(KAI) — W miejscowości Szymbark, pow. Gorlice na Rzeszowszczyźnie otwarta została stacja naukowa-badawca Instytutu Geografii PAN. Nowa placówka zajmie się badaniami klimatu na terenie podgórza Karpat ze szczególnym uwzględnieniem erozji gleb, usuwisk ziemskich w górach i innymi problemami o dużym znaczeniu przede wszystkim dla górnictwa.

Polskie jachty i łodzie w Szwecji

(KAI) — Gdańska Stocznia Jachtowa opuścił, z 3-osobową załogą, jacht żaglowy typu "Szafrir-Yawi", udający się do Szwecji. Jacht został zakupiony w Centrali Importowo-Eksportowej "Centromor" przez szwedzkiego lekarza dr Viktora Hegeudsa. Eksport polskich jachtów i łodzi do Szwecji datuje się od roku 1960. Pod sportową banderą szwedzką pływają polskiego pochodzenia "Folk-boaty" ze Szczezińskiej Stoczni Jachtowej (najpopularniejsze jachty turystyczno-

regatowe w Skandynawii), zmodyfikowane wersje "Folk-boatów" — jachty żaglowe "Hjuvik Kryssare", budowane w Gdańskiej Stoczni Jachtowej oraz pełnomorskie jednostki żaglowe typu "King's Ametyst". Ponadto różne łodzie żaglowe typu "Sagelka" i plastikowe łodzie "Optymist-Jolle" produkowane w Szwecji oraz łodzie motorowe typu "Week-end Joy" i "Mariner" z Chojnickiej Wytwórni Sprzętu Sportowego.

Statki-kolosy w Świnoujściu

(KAI) — Do Świnoujścia przypłynął kolejny masowiec oceaniczny do miejscowej bazy eksportu węgla. Jest nim 35-tysięcznik bandery holenderskiej m/s "Britsum", który zabrał ładunek ok. 35 tys. ton węgla dla Japonii. Swe przybycie po węgiel zapowiedziały również dalsze statki-kolosy.

"Maasdam" pod polską banderą

(KAI) — 29 września br. w Rotterdamie nastąpi uroczyste przekazanie PLO nowego transatlantyku "Maasdam", zakupionego niedawno w Holandii. Statek będzie kursował na linii transatlantycznej. "Maasdam" po niezbadanej przebudowie w polskich stoczniach pomieści 759 pasażerów. Zwiększona będzie również jego moc i szybkość. Przewiduje się, że nowy statek wyruszy za rok w pierwszy pasażerski rejs pod polską banderą i nową polską nazwą.

Empório das Meias

DE
TEODORO MATIOSKI
ROUPAS FEITAS E CONFECÇÕES - MEIAS EM GERAL
Rua Visconde do Rio Branco, 464 — Fone: 4-6035
CURITIBA — PARANA

TV

RÁDIOS E RÁDIOLAS
Conserta-se com garantia. — Ornamentos sem compromisso
Técnico: ARTUR F. G. ETZEL com 28 anos de prática
Especializado em aparelhos PHILIPS. — Preços módicos.
Telefone para 4-33-28 ou à Rua Inácio Lustosa, 1030 e sexta
prontamente atendido.
ATENDE-SE A DOMICÍLIO!

AUTO LONDRINA

DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECÂNICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIA — PINTURA — ELÉTRICIDADE
PLANTAO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANA

LIVRARIA S. V. D.

ARTIGOS PARA IGREJAS, RELIGIOSOS, ESCOLARES
E ESCRITÓRIOS.

Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 4-0136

CURITIBA — PARANA

blicheria
Gravar Sul Ltda.
RUA 13 DE MAIO, 375
FONE: 4-7325

HISTÓRIA DA POLÔNIA

J. FICINSKI

Na Lituânia, a perseguição da polonidade assumira proporções gigantescas. Foram fechadas as escolas polonesas. Em 1839 um decreto imperial cassou o Estatuto da Lituânia e o da Igreja.

A guerra perdida pelo Reino Congresso da Polónia teve consequências graves repercussões nos territórios da ocupação prussiana, denominados pelo nome de Poznań (Poznańskie). Ainda durante a guerra as autoridades da Prússia mandavam de volta os prisioneiros de guerra, dando apoio financeiro ou pessoal como voluntários, sofriam agora rigorosos processos e duras penalidades. Com a morte do príncipe Radziwill foi abolido o cargo de lu-tenente do rei, sendo a Poznań incorporada à Prússia como sua província. Seu primeiro presidente foi Flottwell o qual, assumindo o cargo, declarou em síntese: "Meu desejo é incorporar definitivamente a Poznań na Nação prussiana, combatendo os costumes e tendências polonesas, exaltando o prussianismo".

Em 1835 foi iniciada a colonização prussiana, sendo revigorada a campanha de aquisição das propriedades rurais dos nobres poloneses. A germanização fôra casamentos mistos entre alemães e poloneses com tal insistência que o fato provocou uma reação de protesto do Arcebispo Dunin, o qual acabou sendo preso em Kolo-

Quando a campanha da germanização instituída em Poznań não cuidosamente prejudicar o desenvolvimento econômico do país, não interferir na sua evolução cultural. Em resultado, posteriormente, no reinado do mais liberal rei Frederico Wilhelm IV, a Alemanha veio a ser o centro do desenvolvimento cultural e social da Polónia.

A República de Cracóvia, sendo o centro da liberdade dos poloneses, irradiando a reação nacionalista para os Territórios ocidentais onde fomentava o espírito da reação, tornara-se cada vez mais o centro das Potências interessadas em suprimi-la.

Em 1835 foi modificada a Constituição da República no sentido de dar maior controle à Rússia, Prússia e Áustria nos seus assuntos internos. Dentro de pouco tempo, graças a novas Leis, os representantes daquelas Potências usurparam em Cracóvia os poderes do legítimo Governo. Graças a esta interferência não permitiu que Cracóvia fosse ocupada pelas tropas austríacas como passo para aniquilamento da República. Em 1835, durante o Congresso em Cieplice os dois Imperadores e o Rei da Prússia decretaram a inexistência da livre República de Cracóvia, cuja origem e existência fôra solenemente garantida por todos os Monarcas reunidos no Congresso de Viena. Ninguém protestou.

Em resultado das perseguições, progressivamente agravadas, e do nacionalismo dos patriotas, estes eram forçados a emigrar em massa, a fim de se esquivar da sanha dos opressores e das Ocupações. A fina flor da intelectualidade polonesa, os artistas, os ex-membros do Governo, os militares de destaque, os sábios e os artistas foram obrigados a emigrar. Os povos da Alemanha, da Suíça e da França receberam com deferência os emigrantes políticos da Polónia, cercando-os de simpatia e consideração. Paris tornou-se o centro cultural dos emigrados patriotas poloneses, que lá recebiam subsídios e bolsas de estudo.

Os três maiores expoentes da poesia polonesa Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki e Conde Zygmunt Krasiński, após longas viagens pela Suíça, Alemanha, Itália e pelo Oriente Próximo, estabeleceram-se em Paris, centralizando em seu redor toda a intelectualidade emigratória. O Governo francês, em apoio àquela grupo de patriotas, designou-lhes uma subvenção especial.

Em vez de esperar, num agrupamento tão numeroso, condições mais de dez mil fervorosos e ativos patriotas, surgiram partidos com tendências diversas.

Os Aristocratas Conservadores agruparam-se junto ao Príncipe Czartoryski no seu palácio em Paris, o Hotel Lambert, que se transformou-se no quartel general dos membros da emigração que acreditavam na ressurreição da Polónia com auxílio de potências estrangeiras. Esperavam o advento de uma guerra próxima que devia estourar na Europa e que ocasionaria a libertação da Polónia e sua reconstrução na antiga modalidade de Reino dos Nobres com algumas modificações. Entremetidos promoviam o esforço máximo no sentido do desenvolvimento intelectual da emigração polonesa.

O outro Partido, o Democrático, congregava idealistas socialistas que acreditavam na Revolução Pan-Européia contra a atual Aliança. Revolução esta que traria liberdade aos povos da Polónia, sua forma de Democracia Socialista. A este Partido pertenciam os jovens, os militares de baixa patente, os estudantes e os ex-conspiradores. Seu programa básico era a libertação dos camponeses da opressão feudalizada. Em 1832 este partido fundou em Paris a poderosa Sociedade Democrática, sob a liderança do Prof. Joachim Lelewel, Mochnicki, Zaliwski e Ludwik Marcelewski.

Em 1833 um grupo pertencente à Sociedade Democrática, liderado pelos ex-militares Zaliwski, Zawisza Wallowicz e outros, organizou em Polónia a fim de organizar uma insurreição. O movimento falhou. Os emissários encontraram pouco entusiasmo na população, ainda exausta pelos efeitos da malograda guerra de 1830. Os poucos insurretos que atenderam ao apelo foram esmagados, sendo presos no Território do Reino ou na Áustria para serem retirados. Malograda a tentativa da Insurreição, outros milhares de prisioneiros políticos seguiram a trágica trilha da neve do caminho da Sibéria.

Aquela época, os elementos revolucionários da Europa, tendo em vista a fração polonesa, a Jovem Polónia, instruiu e enviava emissários para diversos países com incumbência de fomentar revoluções locais.

A Jovem Polónia enviara para este fim o ex-militar Szymon Majewski, o qual, juntamente com Seweryn Goszczyński, organizou em Gália a Associação do Povo Polones, que teve ampla adesão. Dirigiu-se depois Konarski para Lituânia e Rutênia, onde participou na conspiração durante anos, preparando a revolução. Ambos sendo presos em Wilno e fuzilado em 1839.

O MELHOR PRESENTE PARA A DONA DE CASA!
APROVEITE!

REAL e MUELLER

- COM AS SEQUENTES VANTAGENS
1. - A simplicidade de funcionamento, que possibilita a ligação em qualquer tomada, sem outras complicações elétricas.
 2. - A capacidade de relação às máquinas comuns, que permite de uma só vez, lavagem de OITO quilos de roupas, em 10 minutos.
 3. - A facilidade de remoção, sem necessidade de sua fixação ao chão.
 4. - A fabricação em madeira, que evita a entrada da umidade, impedindo o desgaste da roupa.
 5. - A eliminação do problema da ferrugem, o que não ocorre com as máquinas comuns.
 6. - As máquinas "REAL e MUELLER" são as únicas que lavam sem a necessidade de água quente sendo por isso mais econômicas no gasto de energia elétrica.

Representações GERHARD PETERS
Representações Westphalen, 391 - Em frente ao Rodolfo Senf S/A
CURITIBA

Dostojny Gość w Rio Azul

Wizyta Ks. Biskupa Władysława Rubina w Rio Azul. Od wielu już dni Ks. Roman Danczewicz głosił po wszystkich kaplicach parafii Rio Azul, że dnia 11 września br. dził "fukiem" do wielu kaplic, a mianowicie: Rio Vinagre, Cambu i innych, zbierał chętnych, młodzież i gospodarzy, aby wspólnie śpiewać piękne pieśni polskie. Dzień 11 września wrócił po długiej suszy - deszcz, ale lud polski ze wszystkich stron podążył do Rio Azul, pieszo, wozami i jepami, kto jak mógł. Kościół w Rio Azul, pieszo, wozami i jepami, kto jak mógł. Kościół w Rio Azul, pieszo, wozami i jepami, kto jak mógł. Kościół w Rio Azul, pieszo, wozami i jepami, kto jak mógł.

Grupa "fuków" i "jepów" wjechała na spotkanie. Ks. Jan Salańczyk, Przewieble Siostry, dzieci z kolegium, kolonisi z rodzinami przed kościołem z niecierpliwością wyglądali tak pożądanego Gościa. Dwaj powoznicy gospodarze, jeden z polskim sztandarem, drugi z brazylijskim, stanowiąc czło tego zgromadzenia. Słychać daleko huk fogietów, to znak że Ks. Biskup jedzie, wszyscy cisną się do przodu, z trudem daje się utrzymać porządek. Przed kościołem staje auto "Rural" i wysiada Ks. Biskup w towarzysze Ks. Pitonia. Uśmiechnięty, wita się z księdzem proboszczem i przedstawicielami muncypium.

Gromki okrzyk "Niech żyje Ks. Biskup" wyraża radość i zadolenie zgromadzonych. Od pierwszego wżerzenia polski sobie Ks. Biskup serca wszystkich obecnych, miły w mowie i obęciuj, jak ojciec w gromadzie dzieci, to prawdziwy Pasterz tego ludu. W otoczeniu licznych kapłanów wkracza do świątyni i zajmuje miejsce przy ołtarzu. Tu w języku brazylijskim wita dostojnego Gościa p. Arlindo Santos, w języku polskim przemawia p. Franciszek Guszczynski, krótko i zrozumiale, wyraża radość Polonii rioazulskiego z obecności delegata kardynała Prymasa Polai, Stefana Wyszyńskiego. Dzieci recytują wierszyki i ofiarują bukiety kwiatów. Po powitaniach i przemowach zaczyna się uroczysta Msza święta odprawiona przez Ks. Biskupa, w języku polskim a lud śpiewa piękne pieśni polskie. Po Ewangelii przemówił Ks. Biskup dziękując za miłe i serdeczne przyjęcie, a potem wspomina jak to przed laty nasi dziadkowie musieli opuścić Ojczyznę Polskę, za chlebem, wdrowali do obcych krajów, ale nie sami, bo zawsze z polskim ludem był i jest polski ksiądz. Jest to zasługa wielka polskiego duchowieństwa, że ten lud nie zginał, nie wynarodowił się, nie zapomniał swojej wiary i mowy, ale żyje, pracuje, przysparza bogactwa i jest chlubą i chwałą nowej Ojczyzny - Brazylii. Stara Ojczyzna Polska, przd swego prymasa kardynała Stefana Wyszyńskiego się pozdrowienia i słowa otuchy i zachęty dla rodaków.

Na zakończenie mszy świętej wszyscy obecni z mocą śpiewali "Boże coś Polskę". Przed kościołem Ks. Biskup rozmawiał z kolonistami i dziećmi, rozdając pamiątkowe obrazki, wszyscy uczestnicy, wszak to polski biskup był pośród nas. W pięknym budynku, plebanii, jest przygotowany obiad, zakąski i lampka wina. Ks. Biskup, księża, władze miejscowe, udają się do plebanii, a kolonisi zapotrąją się w smaczne "churrasco" i z śpiewemm rozjeżdżają się do domów bo zaczyna padać deszcz. Prz smacznym obiedzie przemówił Dr Żelak, prezes Komitetu Przyjścia. Po obiedzie i miłej pogawędce, pożegnaniu i wyjazd do Maletu. Księdzu Biskupowi Rubinowi, delegatowi Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Sekretarzowi Generalnemu Synodu Biskupów, wdzienicy rodacy z Rio Azul życzą wszelkiej pomyślności oraz szczęśliwej i owocnej pracy.

Ludwik Nawadzki

Od Administracji "Ludu":

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY

Eugenio Palmaka (SÃO PAULO), Afonso Presz (SÃO PAULO), Ana Franza (NEREU RAMOS), Fr. Opas (NITERÓI), Estanislau Grudka (CASCAREL), Miguelina Korzekwa (SANTO ANGELO).

ADUBOS E INSETICIDAS
(atacado e varejo)
AO FAZER SEUS PEDIDOS...
Lembre-se!
Boutin
DISTRIBUIDORA DOS PRODUTOS FITOSSANITARIOS "BAVER"
AV. CAPANEMA, 155 - FONE 4-1296 - CURITIBA

P. K. O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR
Paczki albo Ziotówki

OSZCZEDNOŚCI ("SKUP")
Zlecenia do wyboru lub wybrane

NOWOŚĆ

PACZKI DO POLSKI Z CIEM OPLACONYM

Wysyłamy teraz także paczki do Polski z ciem oplaconym przez naszą firmę. Posiadamy katalogi w języku polskim do dyspozycji naszych Klientów.

EMPRESA J. RAJIC Ltda., São Paulo

Praça João Mendes, 42 - 11.º andar - Cj. 111
Enderço para cartas: Cx. p. 3950 - São Paulo
(Sede própria)

Polónia, Rutênia, Ucrânia e Cossacos

Do lado polonés a Ucrânia retornava vagarosamente à vida normalizada após sofrer quatro décadas de sangrentas guerras, submetida a toda sorte de destruição. Com o término da infelz guerra fôra iniciada a colonização das férteis terras abandonadas entre os rios Boh e Dnieper para formar a zona desmilitarizada. Instalaram-se lá, sem demora, novas fazendas densamente povoadas e formaram-se vilas e cidades. A Ucrânia polonesa voltava à vida. Contudo, apesar dos esforços de Varsóvia, não foi possível ressuscitar a organização da "Irmandade" de Cossacos. Em 1699 dissolveu-se na Ucrânia polonesa o resto daquela romântica organização. Do lado moscovita o Czar conservou a "Irmandade" para incluir essa força indomável no exército imperial.

Neste interim a Turquia tentou sua derradeira invasão da Polónia, mas sofrendo derrota final em 1699, aceitou os termos da Paz imposta pela vitoriosa Polónia, entregando Kamieniec com Podole ao rei Augusto II e o resto da Ucrânia que conservava ainda em seu poder. Batida definitivamente pela aliança polono-austríaca, a Turquia perdeu todas suas conquistas feitas na Europa, exclusão o domínio de Balcans. A Paz firmada em Karlowice terminou com o ciclo das guerras turcas, cujo palco principal, durante tantos anos foram os territórios da Ucrânia mas que foram instigadas pela política audaciosa de Bohdan Chmielnicki, cuja atuação provocou tantas guerras desnesariadas e prejudiciais, principalmente ao povo ucraniano. Tudo poderia ser evitado se Chmielnicki, alvorado em defensor da liberdade dos Cossacos e do povo ucraniano, tivesse sinceramente aceito a forma de coexistência com a Polónia que esta lhe tinha oferecido, juntamente com o bastão de Hatman.

Este é em resumo a História de um povo com séculos de glorioso passado, sempre vinculado fraternalmente na História da evolução da Polónia, cujos fatos e acontecimentos compilados das melhores fontes, procurando amplamente explicá-los na História da Polónia que acabo de compôr na língua portuguesa. Evidentemente, nesta obra foram estudados exclusivamente os acontecimentos históricos da Rutênia quando vinculados aos dois povos, simultaneamente.

É digno de lástima o fato de que graves erros, incompreensão de uma época e consequente irreparável injustiça social, tenha criado ódios que provocaram tantas tragédias, afastando dois povos irmãos que durante séculos viviam unidos pelos liames da fraternidade e coexistência tradicional na evolução histórica.

Hoje, quando os dois povos sofrem nova época de atrás submissão de opressor comum, está em tempo de esquecer ódios passados e unir-se na esperança do porvir da liberdade.

Obviamente a interpretação de fatos históricos depende do ponto de vista individual, entretantes, o modo da interpretação não altera os fatos.

Os fatos concernentes à evolução do povo Ruteno foram por mim compilados das citações contidas nas obras de escritores rutenos Nestor de Kiev e Drob, na parte antiga e nas de Jozef Dąbrowski e Anatol Lewicki, na parte final.

Feito o profundo e amplo estudo acima, com o fim de esclarecer mal-entendidos, dou o caso por terminado, sem aceitar eventual polémica a respeito, que além da discussão estéril, não modificaria os fatos.

J. FICINSKI

Mercearia Leite e Poo

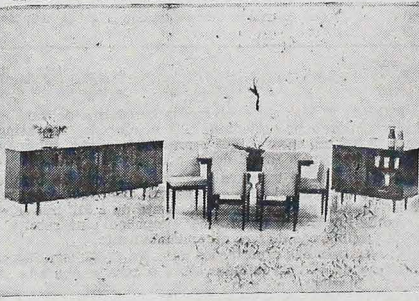
DE
ALCEU REINHARDT
PÃO FRESCO - REFRIGERANTE E LATICÍNIOS
EM GERAL.
Av. Jaime Reis, 282 - Curitiba

Impressora Guarany Limitada

PAPELARIA - ARTIGOS ESCOLARES
E IMPRESSOS EM GERAL
Rua Riachuelo n.º 268
Curitiba - Paraná

Este é um dos Modelos GUELMANN

TRADIÇÃO - CONFORTO E QUALIDADE
RUA 24 DE MAIO, 44
CURITIBA - PARANÁ

SERRAS CIRCULARES COM
DENTES DE METAL DURO
fresas, brocas e
máquinas para afiar

FÁBRICA - ESCRITÓRIO
Rua Tibagi, 692
Fone: 4-5343 (RECADOS)
Curitiba - Paraná

DISTRIBUIDORES DOS PRODUTOS:
NORTON - INVICTA - ALPONT - SATURNINO

A NOTA SÓZINHA VALE POUCO

ANA MARIA PIMENTEL

Agência S.I.B. — Setembro — Um dos problemas importantes enfrentados pelo professor, em classe é a avaliação. Pode parecer muito simples dar uma nota. Entretanto ela envolve uma série de itens e compromissos que quando levados da maneira como merecem, tornam a situação bastante complexa. Vamos ver porque. Se a nota for dada através de um boletim para que chegue aos pais, é preciso que diga alguma coisa. Há a nota — uma escala quando o aluno é colocado abaixo, acima ou na média. E parece que geralmente é isso que interessa. O aluno teve nota inferior a 4 ou 5? Então vai indo muito mal. Teve nota 5? Ah: Felizmente está com média. E se teve nota acima de 5 ou 6, ótimo. Não se procura saber mais nada. Geralmente existe uma classificação quando o aluno é colocado numa escala e comparado com a classe toda. Mas aí a atitude é a massa. É o 1.º da classe? É o último? Está numa posição média? Parece que isso tudo não diz muito. O que importa mesmo é saber se ele está aproveitando aquilo que lhe é apresentado, porque ele pode tirar notas ótimas e nem mesmo saber raciocinar. Pode repetir tudo o que a professora ensina e não saber nada na realidade. Outro aluno pode ser revoltado, não quer estudar, ou melhor não quer "repetir", decorar, e assim sair-se mal. Entretanto seria ótimo em outras condições, se tivesse oportunidade de criar, de pesquisar, de não apenas ficar como papagaio, passivamente recebendo noções tão distantes dele. Essas notas portanto não explicam o porque da classificação. Dão um trabalho imenso para os professores que têm que corrigir lições, provinhas, cadernos, fazer toda uma estatística, cálculos para no fim não dizerem nada. Mais valeria uma ficha de observação de cada aluno, que a professora poderia organizar em um caderno simples, anotando as reações, os gostos, o comportamento, — dando explicações conforme o caso. Poderia anotar ainda possíveis entrevistas com os pais, o interesse destes, suas reações, pois dessa maneira explicariam muito das reações dos alunos. Só com esse material elas teriam possibilidade de tirar conclusões valiosas a respeito do comportamento do aluno em classe e suas atitudes frente ao estudo. Afinal, é isso que interessa e não apenas uma classificação. Sabendo o porque do comportamento poderemos fazer alguma coisa para modificá-lo, se for o caso. E quantas vezes, basta apenas uma palavra, um pouco mais de atenção de nossa parte, ou, ao contrário, basta apenas ignorar o aluno, para que ele se modifique e apresente um rendimento maior. Quantos não são os casos de alunos que necessitam de apoio para produzir. Quantos não são os casos de alunos que não enxergam direito e nem os pais nem os professores percebem. Quantos não são os casos de alunos que adotam uma atitude negativa e quanto menor for a nota que ele levar para casa, melhor. Fazem tudo para agredir, para chamar a atenção. Tudo isso será sanado se a professora souber observar. Se ela não ficar apenas na nota. Se acostumar os pais a avaliar o trabalho de seus filhos não mais através de números que são frios, que apenas classificam, não explicam. O importante é explicar para corrigir, ou para incentivar ou para manter a situação.

"DIA DA BÍBLIA"

O homem atual sente-se angustiado, inseguro, perseguido e frustrado pelas suas próprias invenções. Num século impregnado de solicitações ao amor, ele sente falta de amor. A Bíblia, que sempre teve uma resposta adequada para cada período da História, também tem o que dizer nos tempos angustiados de hoje. Ela mesma é uma Carta de Amor. A Carta que Deus endereçou aos homens e onde eles poderão saciar seu coração irrequieto e sedento de amor. A mensagem desta Carta atrai, porque foi escrita por um Deus que nos quer bem. Nela Deus se nos dá a conhecer em toda a sua divindade, seu poder, misericórdia e amor. Revela-se como o Amor, falando ao coração que busca amor e se compreção. A bala destruidora do ódio que bate contra esse livro, cai por terra anulada, e transformada em amor que constrói. Esse Livro é uma praia banhada de luz e calor, onde se desmancham as ondas do rancor, do egoísmo, da injustiça. Após sua leitura, as mãos fechadas para esmurrar, abrem-se em leque para dar. Vamos ler a Palavra de Deus. Leiamos-la com coração dócil a fim de que exerça em nós toda a sua força transformadora.

Café bate recorde de exportação

FIO (A. N.) — As exportações brasileiras de café cru e industrializado, no período de 1967 a julho de 1968, atingiram a 18.948 mil sacas, o que representa o maior volume de café exportado pelo Brasil desde o início do século. A superação de todos os índices de exportação brasileira de café foi possível devido ao volume das exportações realizadas no mês passado, num montante de 1.512 mil sacas. O recorde anual das exportações propiciou uma receita de US\$ 782 milhões de dólares aproximadamente. O resultado das exportações na safra 67/68, significa um acréscimo de US\$ 65 milhões sobre a receita apurada pelo Governo brasileiro no ano da safra anterior, que atingiu US\$ 717 milhões. O volume das exportações deve-se à adoção de métodos flexíveis e objetivos pela atual administração do Instituto Brasileiro do Café no seu sistema de comercialização.

Ministério da Agricultura vai incrementar produção

RIO (A. N.) — O Ministro da Agricultura, sr. Ivo Arzuza, falando no I Seminário Nacional de Radiodifusão, pediu melhor aproveitamento dos modernos meios de comunicação em apoio ao Governo para aumentar a produtividade do campo. Disse o Ministro que a Informação Agrícola é uma poderosa arma de formação de uma opinião esclarecida no interior do Brasil e que medidas serão adotadas a curto e médios prazos para a produção de filmes educativos, além da aquisição do equipamento necessário para que a Rádio Rural Brasileira do Ministério da Agricultura possa operar em ondas médias, ampliando, assim, a faixa de público a ser atingida. A Informação Agrícola também será ampliada, com a divulgação de notícias sobre mercados, culturas, criações, condições de tempo, bem como as últimas conquistas da Ciência da Técnica para a Agricultura. O Ministério da Agricultura também orientará o agricultor sobre problemas de armazenamento e comercialização de produtos agrícolas, crédito, reforma agrária, cooperativismo, eletrificação rural, colonização, florestamento e reflorestamento, desenvolvimento da pesca e outras atividades.

Providências sôbre desmorações de Guaratuba

O Grupo de Trabalho constituído pelo Governador Paulo Pimentel, sob a presidência do Sr. Ubiratan Pompeo de Sá, Diretor do IBPT, e com a participação dos Srs. Ilson Estevão de Almeida — (DATM), Egon Harold Ferencz (DEOE) e Ladislau Borges de Campos (DER) reuniu-se, na sede do IBPT, com os técnicos que examinam o problema de Guaratuba.

Durante a reunião, foram debatidos os problemas ocasionados com os desmorações ocorridos naquela cidade balnearia, bem como as providências cabíveis.

Na oportunidade, ficou decidido que toda e qualquer nota, a ser distribuída à imprensa, deve partir exclusivamente da comissão, e que nenhum de seus membros ou técnicos à sua disposição opinará, senão de comum acordo, para evitar más interpretações, já que a complexidade dos problemas pode gerar distorções na opi-

nião pública, justificáveis mas que devem ser evitadas. Assim, a comissão coloca-se à disposição da imprensa e demais órgãos de divulgação, a qual fornecerá, sempre que necessário, as informações solicitadas.

Após a primeira reunião, pode a comissão informar o seguinte:

1 — A solução do problema dos desmorações de Guaratuba exige levantamento topográfico do fundo do mar, nas proximidades da área sinistrada, o que está sendo providenciado com o auxílio da Administração do Porto de Paranaguá;

2 — Levantamento geológico por meio de sondagens e, paralelamente, estudos da granulometria do material sondado, o que já está sendo executado pelo DER;

3 — Em função dos referidos estudos, solução de engenharia, que poderá ser um enrocamento, em local que será determinado pelas análises anteriores;

4 — A comissão providenciou o envio, a título de empréstimo, de móveis para a prefeitura municipal, que funciona em prédio emprestado, ao tempo em que solicitado a FUNDEPAR o envio, já no início de outubro, de móveis definitivos, que serão doados àquela municipalidade;

5 — A comissão autorizou o seu membro, Sr. Ilson de Almeida, a manter os contactos com a SUDESUL, que hoje enviou técnicos para examinar a possibilidade de financiamento de uma nova sede para a Prefeitura;

6 — Foi oficiado à Secretaria do Trabalho e Assistência Social, solicitando, com urgência, o levantamento do problema social gerado com os desmorações, para que sejam apontadas soluções.

Estas são as informações oficiais do Grupo de Trabalho, que continua à disposição da imprensa, para outras informações adicionais.

O governador Paulo Pimentel enviou à Assembleia Legislativa a proposta orçamentária anual do Estado, para o exercício financeiro de 1969. A mensagem estima a receita e fixa a despesa do Estado. — Poderes Legislativo, Judiciário e Executivo — em 920 milhões de cruzeiros novos, ou seja quase um trilhão de cruzeiros antigos. O governo consigna a soma de 153 milhões para o setor de educação e cultura — superior ao orçamento total de pelo menos três Estados brasileiros.

Provérbios dos povos

- A bôca do ambicioso só se enche com terra da sepultura (árabe).
- Quem deseja a rosa tem de aguentar o espinho (turco).
- Não há mão que agarre o tempo (bengalês).
- A gratidão é a mais pequena das virtudes, mas a ingratitude é o maior dos vícios (inglês).
- Atira pão para trás de ti que adiante de ti o encontras (russo).
- Faze trabalhar a cabeça mas dá feriado à língua (cessões).
- Com prática até elefantes podem erguer (malabar).
- Subiu a rá à pedrinha e diz que viu Calcutá (afgan).
- Curar-se a ferida que uma espada faz; é incurável a que é feita por uma língua (árabe).
- Mais vale um ovo hoje do que uma galinha amanhã (russo).
- Não há dinheiro melhor empregado do que na compra de um bom livro (brasileiro).

Rir é o melhor remédio

VAMOS AO QUE INTERESSA

- O marido, chegando em casa conta: — Uma senhora acaba de cair morta na casa de modas da esquina, ao experimentar um vestido! E a esposa, aflita: — Meu Deus! E como era o vestido, hein?!
- CASAL ECONÓMICO — Casal econômico, os Gonçalves. — Não gastam nadinha?

— Nadinha. Imagine que ela viajá meses e meses só para economizar o marido!

MUITA CARGA

- O motorista entra na casa de frios e compra meio quilo de salsichas. — Quer que mande em casa? — pergunta o dono da casa. — Não, obrigado — respondeu o motorista. — Estou com o caminho aí na esquina.

PAPA CHAMA À REALIDADE

HUGO BAGGIO

A encíclica de Paulo VI sôbre a regulação da natalidade continua a produzir comentários e pronunciamentos. E ao que tudo indica, isso acontecerá por muito tempo ainda. Pois as opiniões continuam distancadas e a tensão entre o aceitar e o rejeitar não se desfez ainda. Mas esta tensão tem uma esfera limitada. Há pontos sôbre os quais não cabe discutir. Um deles é o apostolado familiar, para o qual chama a atenção o Papa ao escrever: "entre os frutos que maduram, mediante um esforço generoso de fidelidade à lei divina, um dos mais preciosos é o que os cônjuges mesmos, não raro, experimentam o desejo de comunicar a outros a sua experiência" (Humanae Vitae, n. 26).

Continuando, o Papa diz que esse desejo de comunicar a outros as experiências vividas faz com que o casal leve ao apostolado leigo uma forma nova e importantíssima de apostolado. Nova, porque, dia a dia, cresce o interesse pela família, não apenas da parte das instituições oficiais, mas dos próprios casais. Basta pensar nos movimentos modernos que congregam os casais e os levam juntos a estudarem e descobrirem as riquezas do matrimônio e depois os levam a derramar em volta de si essas descobertas. Lembra o Movimento Familiar Cristão, que nasceu no Uruguai, em 1952, e hoje um movimento latino-americano, em vitoriosa marcha conquistadora. Ao lado desse movimento, colocam-se as Equipes de Nossa Senhora, nascidas na França e hoje espalhadas em todo o mundo e igualmente em ascensão extraordinária. Esses movimentos se impuseram porque, de um lado havia necessidade nas famílias, mas do outro havia espírito de apostolado à espera que se lhe mostrasse o campo para trabalhar.

Esse trabalho é também uma forma importantíssima, pois é uma vitalização do matrimônio. São os esposos tornando-se guias dos outros esposos. É a família que se abre às necessidades das famílias. Não se contenta com criar um bem-estar interno, mas vai mais longe. Tenta e trabalha para criar condições sociais, para que a família mais facilmente se possa desenvolver e realizar assim sua missão específica. Assim, a família será salva pela família. Porque a família que faz o apostolado enriquece-se e realiza-se. E a família atingida pelo apostolado descobre sua vocação. Daí o Papa dizer que entre as muitas formas de apostolado, o da família se apresenta como das mais oportunas. (CIC).

Cafezais em perigo

A incidência alarmante de nematoide na cafeicultura paranaense, dizimando numerosas lavouras, foi debatida, durante a reunião de técnicos da Secretaria da Agricultura, do IBC e do Instituto Agronômico de Campinas.

Em nome do Governo do Estado, o Secretário Oscar Amaral fez uma exposição sôbre o problema daquela praga e das apreensões — quanto ao perigo de sua disseminação pelas lavouras, acarretando graves prejuízos para os cafeicultores.

Esporte em Revista

- Torneio "Robertão": Palmeiras - Fluminense 2x0, Botafogo - Náutico 4x2, São Paulo - Atlético Mineiro 2x1, Bangü - Santos 1x1, Internacional - Bahia 1x1, Flamengo - Cruzeiro 1x0, Corinthians - Botafogo 3x0, Vasco - Santos 3x2, Grêmio - Bahia 2x1, Bangü - Flamengo 1x1, Fluminense - Atlético mineiro 0x0, Atlético - Internacional 3x1.
- Copa Tribuna, em Curitiba: Atlético - Britania 2x2, Juventus - Coritiba 2x2, Água Verde - Ferroviário x0.
- Delegações no México. A população da Vila Olímpica abriga até agora 3.502 pessoas, que representam 51 países de 119 que anunciaram sua participação nos Jogos Olímpicos.
- Recorde foi igualado. A equipe feminina da União Soviética igualou na Cidade do México o recorde mundial do revezamento 4x100 metros, durante os treinos efetuados na pista ao lado da Vila Olímpica.
- O quarteto soviético estava constituído por Ludmila Zarcova, Galina Bucharina, Vera Pokova e Ludmila Samostsova.
- A marca anterior estava em poder das polonesas T. Ciepla, I. Kirszenstein, H. Gorecka e E. Klobukowska, e fora registrado no dia 21 de outubro de 1964, em Tóquio, durante os Jogos Olímpicos.

O marechal Ivan Jakubovskiy comandante em chefe do Pacto de Varsóvia, inspecionou, nestas dias, as tropas soviéticas aquarteladas na Checoslováquia. Afirmou-se que 10 divisões russas "guarnecerão" o solo checo.

Interior quer absorver mão-de-obra

Agência S.I.B. — "A concentração de indústrias em áreas de influências regionais no Interior motivará a constituição de um mercado de trabalho capaz de absorver a grande quantidade de mão de obra ociosa, disse o prefeito Watal Ishibashi de Presidente Prudente, ao comentar a possibilidade de ser instalado naquela cidade o distrito Industrial, prometido pelo governador Abreu Sodré. afirmou que a "descentralização econômica descongestionará São Paulo e o ABC, que respondem por 40% da produção industrial brasileira.

A escolha de Presidente Prudente para o programa de descentralização industrial do governo foi feita pela Comissão Interestadual da Bacia Paranã - Uruguai (CIBPU). A comissão sugeriu a medida tendo em vista o aproveitamento das grandes fontes de matérias-primas, carne e produtos de ros, madeiras e oleaginosas produzidas na região e industrializadas apenas em sua fase primária. Segundo monografia publicada pela CIBPU, Presidente Prudente é a cidade que apresentou o maior índice de desenvolvimento no Estado, nesse período foi de 3,5%, alcançando esta cidade, isoladamente, 7,2%.

As causas imediatas de tal desenvolvimento são decorrentes das amplas possibilidades de aproveitamento integrado dos recursos hidroelétricos de Jupia e Ilha Solteira; entalçamento obrigatório das rodovias que demandam ao Sul Mato Grosso e Norte do Paraná; proximidade à rede elétrica que se estende por vários Estados e até a Bacia do Prata e existência, na região, de grande mercado consumidor, abrangendo todo o sudoeste do Estado e regiões adjacentes.